

Ella Lammers (secretaris)
Postbus 8242
3503 RE Utrecht

Aan de informateurs
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Minder doelen, meer duurzaam resultaat

21 september 2012

Geachte heren Rutte, Samsom, Kamp en Bos,

Inzet van biomassa biedt goede kansen voor de Nederlandse economie en voor de vergroening van producten en productieprocessen. Duurzaamheid is daarbij een voorwaarde: een duurzame biobased economy kan belangrijke bijdragen leveren aan efficiënter landgebruik, meer voedselzekerheid en aan energiezekerheid. De Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa (CDB, ofwel Commissie Corbey)¹ steunt de Hoofdlijnennotitie Biobased Economy van het vorige kabinet en vraagt de nieuwe regering dit beleid voort te zetten. Daarbij is wel aandacht nodig voor een aantal zaken.

De CDB constateert dat de Europese en Nederlandse doelstellingen en regelgeving rondom het biobrandstoffenbeleid en de biobased economy een lappendeken vormen, die marktpartijen onvoldoende zekerheid biedt om te investeren. Dat is een gemiste kans.

Het gebruik van biomassa als grondstof voor de productie van biobrandstoffen en elektriciteit heeft de biobased economy een eerste impuls gegeven. De energie- en chemiesector kunnen elkaar versterken; een goede samenwerking tussen deze sectoren kan tot stand komen als het beleid niet de verkeerde impulsen geeft. Daarom beveelt de CBD de nieuwe regering aan om:

1. een agenda voor de lange termijn op te stellen die duurzaamheid centraal stelt;
2. te sturen op CO₂-reductie en het beleid daar op in te richten;
3. te streven naar een gelijk speelveld voor alle sectoren.

¹ De Commissie Corbey is in 2009 ingesteld door de toenmalige Minister van VROM. Het mandaat is in 2011 door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu verbreed van bio-energie naar de hele biobased economy. Tevens werd het mandaat verlengd tot juli 2013. De Commissie bestaat uit 22 leden uit de wetenschappelijke wereld, het bedrijfsleven (chemie, elektriciteit, olie, biobrandstoffen, financiële sector, voeding, landbouw) en maatschappelijke organisaties.

Toelichting:

1. Stel een agenda op voor de lange termijn

Langjarige consistentie in beleid is nodig. Stel voedselzekerheid daarbij voorop. Stel ook voor aanpalende sectoren (elektriciteit, chemie) vergelijkbare duurzaamheidseisen, in de eerste plaats in Europees verband (gelijk speelveld). Stel randvoorwaarden voor wat betreft de reductie van broeikasgassen, de bescherming van natuurlijke hulpbronnen en biodiversiteit, sociale aspecten, en het minimaliseren van ongewenst neveneffecten (zoals ILUC, *indirect land use change*). Nieuwe voorstellen van de Europese Commissie bieden hiertoe goede aanknopingspunten.²

2. Stuur op CO₂

De Europese regelgeving die de basis is voor het Nederlandse beleid heeft meerdere doelen: meer duurzame energie - ook bij transportbrandstoffen, vervanging van fossiele brandstoffen en vermindering van CO₂. Europese doelen zijn onder meer vertaald in bijmengverplichtingen voor de brandstofsector en hebben geleid tot stimulering van de bijstook van biomassa voor de elektriciteitssector. Het beleid is echter onnodig ingewikkeld. Eenduidig sturen op CO₂ (zoals in de Richtlijn Brandstofkwaliteit) is de beste garantie dat de marktpartijen kiezen voor de meest efficiënte toepassingen, beter landgebruik, de beste technieken en voor innovatieve oplossingen. Brandstofleveranciers zullen kiezen voor de inzet van 'betere' biobrandstoffen: minder broeikasgasuitstoot, geen negatieve indirecte effecten en geen concurrentie op de voedselmarkt. Betere biobrandstoffen zijn gemaakt uit reststromen of geproduceerd zonder ingebruikneming van landbouwgrond (bijvoorbeeld algenkweek). Deze verdienen voorkeur en voorrang. De Europese regelgeving wordt binnenkort herzien. Dit is een kans om het sturen op CO₂ consequent in te voeren en zo het beleid te vereenvoudigen en de administratieve lasten te verminderen. Nederland kan op de herziening van het Europese beleid anticiperen door de inzet van betere biobrandstoffen te belonen, bijvoorbeeld door accijnsvrijstellingen of door subdoelstellingen. Bedrijven die voorop willen gaan in het leerproces zouden in pilot-projecten de nodige ondersteuning en waardering moeten krijgen. Dat geldt niet alleen voor de energiesector, maar ook voor de chemie. Ervaring in de praktijk is essentieel.

3. Streef naar een gelijk speelveld

Duurzame biomassa is schaars. Alle sectoren verdienen gelijke toegang tot duurzame biomassa. Deze grondstoffen hebben immers niet alleen in de brandstof- en elektriciteitssector potentie, maar juist ook in hoogwaardige toepassingen in de chemie. De bijmenging van biobrandstof en het bijstoken van biomassa in de elektriciteitscentrales mogen niet leiden tot marktverstoringen waardoor de beschikbaarheid van biograndstoffen voor de chemie wordt verminderd. Samenwerking tussen sectoren is nodig en kan innovatieve oplossingen dichterbij brengen. Sturen op CO₂ draagt bij aan een gelijk speelveld

² De Europese Commissie publiceert binnenkort haar wijzigingsvoorstel voor de richtlijnen hernieuwbare energie en brandstofkwaliteit. In het voorstel (zoals nu bekend) wordt voor de eetbare gewassen een plafond van 5% voorgesteld en wordt een ILUC-factor berekend. Het voorstel kan nog gewijzigd worden. Onderzocht kan worden hoe toenemende efficiëntie in de keten kan worden gewaardeerd en in hoeverre de biobrandstoffensector een rol kan spelen als stabilisator van voedselprijzen (bij hoge prijzen onder voorwaarden minder bijmengen en omgekeerd).

en bevordert de inzet van biomassa daar waar relatief de meeste winst op dit gebied te halen valt. Voorwaarde is dat de uitstoot van broeikasgassen in alle sectoren op gelijkwaardige manier berekend wordt.

Kortom: met minder doelen kan meer duurzaam resultaat worden bereikt. De evaluatie van de Europese richtlijnen in 2014 en het voorstel van de Europese Commissie over ILUC bieden een uitstekende kans om in het Europese beleid de noodzakelijk vereenvoudigingen door te voeren. Op grond van een lange termijnvisie voor de biobased economy kan ook in Nederland de komende tijd een route naar 2020 worden uitgezet met sturingsinstrumenten en bijbehorende duurzaamheidsniveaus. Samenwerking tussen sectoren en binnen de ketens is nodig om snel vooruitgang te boeken op efficiëntie en duurzaamheid.

Wij zijn graag bereid de nieuwe regering van advies te voorzien over nadere invulling van deze punten.

Hoogachtend,

Dorette Corbey
Voorzitter Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa

Leden van de Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa

Sander van Bennekom	Oxfam Novib
Frank Bergmans	Productschap Margarine, Vetten en Oliën
Dominic Boot	Vereniging Nederlandse Petroleum Industrie
Hugo Boot	Eneco
Bart-Willem ten Cate	Argos North Sea Group
Daan Dijk	Rabobank
Nelo Emerencia	Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie
André Faaij	Copernicus Instituut
Rob Groeliker	Nederlandse Vereniging voor Duurzame Biobrandstoffen
Wilfred Hadders	Sunol Biodiesel
Jeroen Kloos	LTO Noord
Willem-Jan Laan	Unilever
Gerrit Meester	Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur
Ward Mosmuller	DSM
Danielle de Nie	IUCN
Annemarie van der Rest	Shell
Johan Sanders	Wageningen Universiteit
Peter-Paul Schouwenberg	RWE Essent
Ron Wit	Stichting Natuur en Milieu
Rop Zoetemeyer	Purac